

Lehdistötiedote 8.1.2001

Tutkimus työpaikkojen syntymisestä ja häviämisestä Lama-Suomessa

Lisätietoja

Nuorempi tutkija Petri Böckerman, puh. (09) 2535 7360, e-mail: Petri.Bockerman@labour.fi
Tiedottaja Seija Parviainen, puh. (09) 2535 7349, e-mail: Seija.Parviainen@labour.fi

Palkansaajien tutkimuslaitoksen tutkija Petri Böckerman on tehnyt tutkimuksen siitä, mitä Suomen työmarkkinoilla tapahtui vuosina 1990-1995. Hän on tarkastellut, miten työpaikkojen syntyminen ja häviäminen (ns. työmarkkinoiden bruttovirrat) ovat kohdelleet koulutukseltaan ja työkokemukseltaan erilaisia työntekijäryhmiä. Tulokset antavat yksityiskohtaista tietoa työpanoksen sopeuttamisesta yritystasolla.

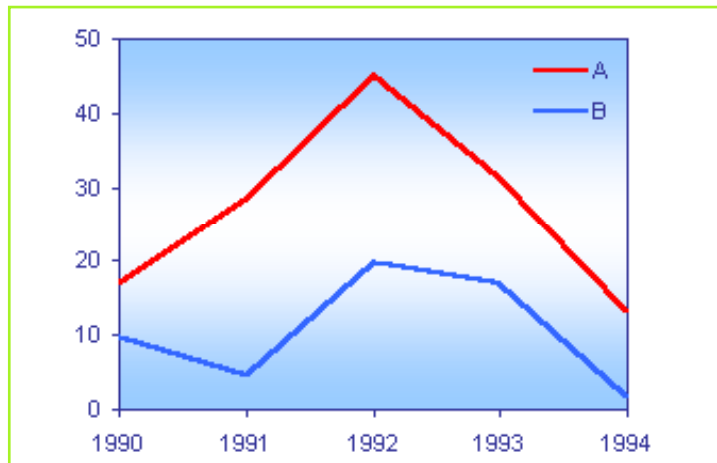
Tutkimus perustuu pienistä ja keskiuurista yrityksistä koottuun aineistoon vuosilta 1990-1995. Tutkimus kattaa neljä Suomen kansantalouden päätoimialaa; teollisuuden, rakentamisen, kaupan ja kokonaisuuden, joka koostuu liike-elämän palveluista. Aineistosta lasketut bruttovirrat ovat huomattavia, joten perinteinen tapa tarkastella ainoastaan työllisyyden nettomuutosta antaa puutteellisen kuvan työmarkkinoiden toiminnasta. Työmarkkinat eivät ole todellisuudessa koskaan "lepotilassa". Työpaikkoja syntyy myös huonoina aikoina (kuten Suomen 1990-luvun ankarassa lamassa). Vastaavasti työpaikkoja häviää myös silloin, kun taloudessa menee hyvin.

Koulutus suojasi lamaa vastaan

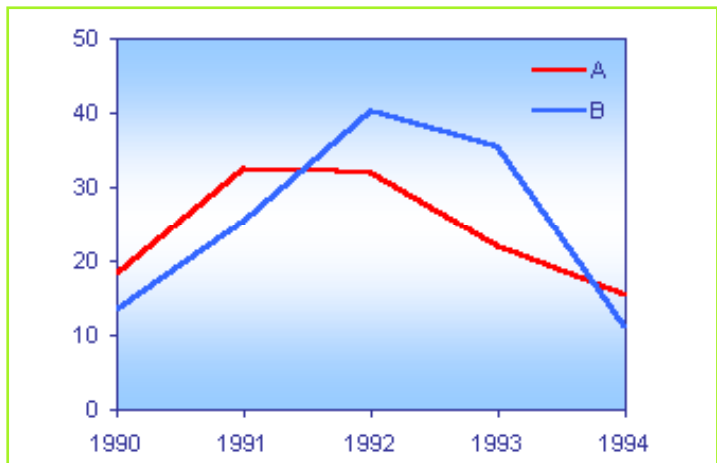
Keskimäärin työpaikkoja on syntynyt enemmän ylempään korkeakoulututkinnon kuin pelkään peruskoulututkinnon saaneille työntekijöille. Näin kävi lamankin aikana. Työpaikkojen häviäminen on ollut sitä vastoin suurempi ongelma heikoimmin koulutetuille (Kuvio 1). Työkokemuksen mukaan tarkasteltuna eri työntekijäryhmien välillä oli myös selviä eroja. Eniten laman alussa hävisi sellaisia työpaikkoja, joissa riittää vähäinen työkokemus (Kuvio 2). Niinpä ankara lama vaikutti ensimmäiseksi nuorten työmarkkina-asemaan. Toisaalta, tarkasteltaessa keskimääräistä kehitystä vuosina 1990-1995, nuorille havaitaan myös

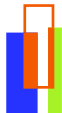
syntyneen huomattavasti enemmän työpaikkoja kuin ikääntyneille työntekijöille. Nuorten asema työmarkkinoil-

Kuvio 1. Vähän koulutusta (vain peruskoulutuksen) vaativien työpaikkojen häviämisaste "A" sekä paljon koulutusta (ylempään korkeakoulututkinnon) vaativien työpaikkojen häviämisaste "B" pienissä ja keskiuurissa teollisuusyrityksissä

Kuvio 2. Vähän työkokemusta (alle 5 vuotta) vaativien työpaikkojen häviämisaste "A" sekä paljon työkokemusta (yli 25 vuotta) vaativien työpaikkojen häviämisaste "B" pienissä ja keskiuurissa teollisuusyrityksissä

la on siten erityisen altis muutoksille.

Tutkimustuloksia voidaan selittää sillä, että vanhojen työpaikkojen hävitessä ja uusien samaan aikaan syntyessä toteutuu rakennemuutos, jonka myötä vaatimustaso työmarkkinoilla nousee jatkuvasti. Työpaikkavirtojen perusteella voidaankin väittää, että koulutus suojaasi ankaran laman vaikutuksia vastaan. ■

Julkaisut

Petri Böckerman:

*A Study on Gross Job Flows of SMEs in Finland:
The Importance of Employees' Characteristics*
*Palkansaajien tutkimuslaitos, Tutkimuksia 80,
Helsinki 2001.*

ISBN 952-5071-54-5

ISSN 1236-7176

Tilaukset

Irmeli Honka

puh. (09) 2535 7338, fax (09) 2535 7332

e-mail: Irmeli.Honka@labour.fi

Tilaushinta: 80 mk